Программа учебной дисциплины 5.7 «Методика обучения родному (татарскому) языку»

1. Цель освоения дисциплины

Целью освоения дисциплины является теоретическая и практическая подготовка обучающихся (слушателей) в области методики обучения родному (татарскому) языку и применения полученных навыков в педагогической деятельности.

2. Планируемые результаты освоения дисциплины

№ п/п	Компетенции	Знать	Уметь	Владеть
1	ПК-1.1	структуру, состав и дидактические единицы предметной области родной (татарский) язык	объяснять факты теории и методики преподавания родного языка и родной литературы с точки зрения ее новейших достижений;	способами ориентации в профессиональных источниках информации
2	ПК-1.2	особенности, специфику, содержание ФГОС	Умеет осуществлять отбор учебного содержания предмета родной (татарский) язык и его реализации в различных формах обучения в соответствии с требованиями ФГОС ОО	способами проектной и инновационной деятельности в образовании
3	ПК-1.3	последовательность в формировании лингвистических понятий	разрабатывать различные формы учебных занятий, применять методы, приемы и технологии обучения, в том числе информационные	методикой обучения фонетике, лексике и грамматике родного языка
4	ПК-3.2	содержание школьных программ по родному языку	использует образовательный потенциал социокультурной среды региона в	способами совершенствования профессиональных знаний и умений путем использования

			преподавании (предмета по профилю) в учебной и во внеурочной деятельности	возможностей информационной среды образовательного учреждения, региона, области, страны

3. Содержание дисциплины

№ п/п	Тема	Кол-во часов	Вид	Содержание
1.	Мәктәптә укыту предметы буларак татар теле	2 часа	Лекция	Татар теленең белем һәм тәрбия бирүдәге әһәмияте. Мәктәптә һәм гимназияләрдә татар теле курсының эчтәлеге. Фән буларак татар теле методикасы. Татар теле укытуның гомуми дидактик прициплары. Метод һәм алымнар. Күрсәтмәлек. Татар теле дәресләрен оештыру һәм үткәрү методикасы. Татар телен укытуны планлаштыру
2.	Фонетика укыту методикасы	2 часа	Лекция	Фонетика курсының эчтәлеге һәм методикасы. Алфавит. Язудагы хәрефләр. Басым. Фонетик анализ. Җирле диалект шартларында фонетика укыту мәсьәләләре
3.	Лексика өстендә эшләү алымналары	2 часа	Лекция	Укучыларның сүзлек запасын баету һәм үстерү. Омонимнарны өйрәнү . Синонимнарны өйрәнү. Антонимнарны өйрәнү. Рус теле аркылы үзләштерелгән сүзләр. Тотрыклы сүзтезмәләрне өйрәнү. Лексик анализ. Лексик хаталарны кисәтү һәм төзәтү
4.	Сүз төзелешен һәм ясалышын укыту методикасы	2 часа	Практ.	Сүз төзелешен һәм сүз ясалышын өйрәнү, аның грамматиканы үзләштерүдә, дөрес язу һәм сөйләм телен үстерүдә әһәмияте
5.	Грамматика укыту методикасы	4 часа	Практ.	Грамматика өйрәнүнең әһәмияте. Морфология укыту методикасы. Синтаксис укыту методикасы /Ср/
6.	Орфографиягә өйрәтү методикасы	4 часа	Практ.	Орфографиягә өйрәтү методикасының гомуми мәсьәләләре. Орфографиягә өйрәтү принциплары. Орфографиягә өйрәтүнең метод һәм алымнары
7.	Пунктуациягә өйрәтү методикасы	4 часа	Практ.	Пунктуациягә өйрәтү методикасының яңа технологияләре.Пунктуациянең әһәмияте. Пунктуациягә өйрәтү нигезләре. Пунктуация методикасының төп принциплары. Пунктуациягә өйрәтү алымнары.

8	Татар теле дәресләрендә сөйләм һәм язу телен үстерү методикасы	4 часа	Практ.	Сөйләм һәм язу телен үстерүнең әһәмияте.Сөйләм һәм язу теленең үзенчәлекләре.Орфоэпия өстендә эшләү. Орфоэпик хаталар һәм аларны булдырмау алымнары. Бәйләнешле сөйләм үстерү. Изложение. Сочинение. Эш кәгазьләре
9.	Методика өлкәсендә яңа казанышлар. Үстерешле укыту методикасы	4 часа	Сам. работа	Методика өлкәсендә булган яңа казанышлар турында кыскача күзәтү. Хезмәттәшлек педагогикасы. Үстерешле укыту методикасының килү сәбәпләре. Үстерешле укыту методикасының психологик-теоретик нигезләре
	Итого:	**28 часов**		

4. Формы аттестации и оценочные материалы

Форма аттестации – экзамен.

Список вопросов к экзамену:

1. Фән буларак урта мәктәптә татар телен укыту методикасы: әһәмияте, предметы, бурычлары, эчтәлеге.

2. Мәктәптә укыту предметы буларак татар теле: әһәмияте, бурычлары, эчтәлеге.

3. Татар телен укыту методикасының үсеш чыганаклары. Татар теле методикасын үстерүгә өлеш керткән галимнәр.

4. Мәктәптә татар телен укыту принциплары.

5. Мәктәптә татар телен укыту методлары һәм алымнары.

6. Татар телен укытканда дидактик принциплардан күрсәтмәлелек. Аның төрләре, формалары.

7. Татар теле дәресләрендә тел материалларына анализ: урыны, әһәмияте, методикасы.

8. Укытучының дәрескә хәзерләнүе. Көндәлек дәрес планы. Тел дәресләрендә кулланыла торган төп методлар.

9. Татар телен укыту өчен төзелгән гамәлдәге программалар һәм дәреслекләр.

10. Планнар. Аларның төрләре, бурычлары, әһәмияте.

11.Дәрес типлары, үзенчәлекләре, уртак һәм аермалы яклары.

12.Татар теле дәресләренең төзелеше.

13. Дәрес формалары.

14. Татар теленнән укучыларның белемнәрен исәпкә алу, бәяләү методикасы. Укучыларның язуда һәм сөйләмдә җибәргән хаталары өстендә эш.

15.Мәктәптә фонетика бүлеген укыту методикасы, аны өйрәтүнең әһәмияте, бурычлары. Фонетик күнегүләрнең төрләре. Фонетик анализ ясау методикасы.

16.Лексика бүлеген мәктәптә укытуның методикасы, аны өйрәтүнең әһәмияте, бурычлары. Лексик күнегүләрнең төрләре.

17. Графикага, орфографиягә һәм орфоэпиягә өйрәтү методикасы. Татар теленең орфографик принциплары.

18.Татар теле дәресләрендә сүз төзелеше бүлеген өйрәтүнең бурычлары, гомуми методикасы.

19. Татар теле дәресләрендә сүз төркемнәрен өйрәнүнең гомуми мәсьәләләре.

20.Синтаксисны укыту методикасы. Синтаксис буенча күнегү төрләре. Синтаксис анализ ясау методикасы.

21. Тыныш билгеләрен дөрес куярга өйрәтү методикасы. Аның әһәмияте һәм бурычлары. Пунктуация буенча күнегүләр системасы. Пунктуациягә өйрәтүнең синтаксис белән бәйләнеше.

22.Татар телен укыту методикасында яңа казанышлар Үстерешле укыту методикасының төп үзенчәлекләре.

23.Татар теленнән класстан тыш эшләр, аны оештыруның формалары. Класс эше һәм класстан тыш эш арасында бәйләнеш. Класстан тыш эштә предметара бәйләнешләрне тормышка ашыру.

24.Дәрес анализлау.

25.Татар теле дәресләрендә күнегүләр. Төрләре, урыны, методикасы, әһәмияте. Иҗади күнегүләр.

26.Татар теле буенча өйгә эш бирү: урыны, вакыты, әһәмияте.

27.Татар теле дәресләрендә укучыларның мөстәкыйль эшләрен оештыру.

28.Татар теле дәресләрендә изложениеләр: әһәмияте, урыны, төрләре, методикасы.

29.Татар теле дәресләрендә диктантлар: әһәмияте, урыны, төрләре, методикасы.

30.Татар теле дәресләрендә сочинениеләр: әһәмияте, урыны, төрләре, методикасы.

31.Рус мәктәбендә укучы татар балалары өчен төзелгән программа, дәреслекләрнең үзенчәлеге. Дәресләрдә кулланылган төп методлар, алымнар,сөйләм телен үстерү методикасы.

32.Башка милләт балаларын укыту өчен төзелгән программа һәм дәреслекләр. Телгә өйрәткәндә кулланыла торган методлар, алымнар.

5. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины:

Основная литература:

1. Вәлиева Ф.С., Саттаров Г.Ф. Урта мәктәп һәм гимназияләрдә татар телен укыту методикасы=Методика преподавания татарского языка в средней школе и гимназиях / Ф.С. Вәлиева, Г.Ф. Саттаров. – Казань: Раннур, 2000. – 456 б.

Дополнительная литература:

1. Әхмәтҗанова Р.Ф., Мөхиярова Р.Х. Мәктәптә эш кәгазьләрен өйрәнү: Укытучылар, студентлар өчен методик кулланма / Р.Ф. Әхмәтҗанова, Р.Х. Мөхиярова. – Казань : РЦМКО, 2012. – 52 б.
2. Абишева А.П. II буын Федераль Дәүләт Белем бирү стандартларын кулланышка кертү шартларында татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә тәнкыйди фикерләүне үстерү технологиясе: укытучыга методик ярдәмлек / төз. А.П. Абишева. – Яр Чаллы: ЯДПУ, 2017. – 59с.

3. Харисова Ч.М. Татар теле. Анализ үрнәкләре : югары сыйныф укучылары, абитуриентлар өчен ярдәмлек / Ч.М. Харисова. – К.: Мәгариф, 2009. – 19 б.

Интернет-ресурсы:

1. Цифровой образовательный ресурс IPRsmart. – Режим доступа: https://www.iprbookshop.ru/
2. Электронно-библиотечная система «Юрайт». – Режим доступа: https://urait.ru/